

ERDEY FERENC:

ENGESZTELJÜNK SZENTSÉGBEN!

ELMÉLKEDÉSEK AZ ANGOL-
KISASSZONYOK BUDAPESTI
KÁPOLNÁJÁBAN 1943 MÁR-
CIUS 28-ÁN TARTOTT LELKI-
NAPON

BUDAPEST, 1943
KORDA R. T. KIADÁSA

ERDEY FERENC:

ENGESZTELJÜNK SZENTSÉGBEN!

ELMÉLKEDÉSEK AZ ANGOL-
KISASSZONYOK BUDAPESTI
KÁPOLNÁJÁBAN 1943 MÁR-
CIUS 28-ÁN TARTOTT LELKI-
NAPON

BUDAPEST, 1943
KORDA R. T. KIADÁSA

Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi censor dioecesanus.
Nr. 8206|1943. Imprimatur. Strigonii, die 15. Octobris 1943.
Dr. Michael Török vicarius generalis subst.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

KÖSZÖNTŐ.

Ha a lélek nyitott szemével láthatnánk a szívek titkaiba és így járnánk be a földkerekséget, mindenfelé nagy, ijesztő sötétség meredne reánk, ahol a bűn uralkodik.

A mai sötét és szomorú időkben is így vagyunk valóban, nagyon lelkünkre nehezedik a bűn és gonoszság sötétsége. Olyan dermesztő ez a légkör, melyben élünk! — Am e vigasztalan, sötét éjtszakában is támadnak tüzek! Belevilágítanak és biztatón integetnek!

Ezek az engesztelő lelkek!

Engesztelők, kik szentségben, tisztaságban és szeretetben feláldozták életüket engesztelő áldozatul. Ezek egészen az engesztelésnek szentelték magukat és vállalták a hősi felajánlást, mellyel kötelezték magukat, hogy szentségben, tisztaságban és szeretetben fognak élni, s ezt nyújtják Istennek tetsző áldozatul. En-

gesztelő életáldozatuk egészen egybekapcsolja őket Istennel.

Az engesztelő hősi felajánlás első programja tehát a szentségben való élettal engesztelni. Élettörvénné teszi az életszentségre való állandó törekvést.

Sokan félnek ettől és megrettennek a nagy áldozat terhétől. Azt hiszik, hogy a szentség mindjárt csodákat, rendkívüli dolgok művelését vagy megdicsőülést jelent. Ezeket a balhiedelmeket akarja szétoszlatni e kis könyv, mely mindazokat az elmélkedéseket tartalmazza, melyeket az Engesztelés Művének tagjai tartottak egyik lelki napon.

Biztató és segítő kezet akar nyújtani az engesztelő lelkeknek, hogy ne féljenek a szentség terhétől. Hiszen minden keresztény élet programjában tulajdonképpen bennfoglaltatik az, de az engesztelés gondolatából is önként következik. Minél jobban elszakad a világ Istentől, annál szorosabban egyesül vele az engesztelő lélek. S éppen ebben az egyesülésben,

Istennel való teljes egybeforrásban áll a szentség lényege.

Ez a kis elmélkedés-sorozat azonban az életszentség egész programját nem hozza. Csupán arról tárgyal, hogy Isten — a teremtetlen kegyelem — önmagát adja a léleknek, mikor vele egyesül. Ez az alapja a szentségnek: az önmagát adó Isten jelenléte a lélekben. Ezt mélyíti el e kis könyvecske, melyet szeretettel nyújt az engesztelő és tökéletességre törekvő lelkeknek

a S z e r z ő.

ENGESZTELJÜNK SZENTSÉGBEN

Uram, taníts imádkozni!...

Vágyódó szívvel nézik a tanítványok a Mestert. Fürkésző lélekkel szeretnének behatolni az Úr Szívének titkába, amikor visszavonul imádkozni. Amint ott nézik és szemlélik az Urat, egyszerre úgy érzik, hogy lelkükben valami megmagyarázhatatlan vágy ébred. Nekibátorodnak, odajárulnak elébe és azt mondják: Uram, taníts meg minket imádkozni. Ennek a kérésnek, a szív mélyéből fakadó vágynak nem tudott ellenállni az isteni Mester: megtanítja őket imádkozni!

Szentül élni engesztelésből

Most én is úgy érzem magam, mint az isteni Üdvözítő. Kiolvassom a szemekből, ami a lelkek mélyén van. Úgy érzem, ez a kérdés csendül ki lelkükből: Taníts meg, Atyánk, bennünket nemcsak imádkozni, hanem élni, úgy élni, ahogy az engesztelő áldozat programjában elhatároztuk.

Nem elégszünk meg azzal, hogy itt-ott egy kis önmegtagadást, vezeklést, alamizsnát, böjtöt ajánlunk fel Istennek engesztelésül, kevés ez a mi engesztelő lelkünknek. Önnönmagunkat akarjuk adni neki kedves áldozatul! Úgy érezzük, Isten sugallja, hogy tiszta, szent és neki tetsző áldozatok legyünk. Elhatároztuk és megfogadtuk ezt az Úr oltáránál. Nem bántuk meg ezt az elhatározást, de mégis úgy érezzük: nehéz a szentség útja. Taníts meg bennünket szentül élni! — Jó, megtanítlak, testvéreim.

Isten akarja!

Ezt a mai lelkinapot szenteljük annak, hogy meginduljunk a szentek iskolájában, hogy kezdjük megtanulni a szentek tudományát. Ahogy az isteni Üdvözítő megtanította az apostolokat imádkozni, úgy tanuljuk meg, hogy az *életszentség élet-hívás*. Az Úr Jézus szent Szíve és a Szűzanya szeplőtelen Szíve tiszteletének hősi formája. Ne féljünk! Az életszentség nem olyan feladat, amely meghaladja erőinket. Isten adja hozzá az erőt, hogy ezt a fenséges életprogramot megvalósíthassuk. Igen, Isten akarata, hogy mi szentségben éljünk! Ne gondoljuk, hogy az életszentség valami külső nagy dicső-

ség — nem a szentek dicsfénye, hanem az élete. Hallgassátok, már az ószövetségben Isten ezt a parancsot adta: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok!” (Lev. 11, 44.) Nem azt mondja, nagyon szeretném, ha szentek lennétek.

Parancs ez!...

Szentek legyetek, mert én szent vagyok! Ha Isten szent, akkor szentnek kell lennie az embernek is. Hiszen már az ószövetségben is, amikor az üdvösség még nem érkezett el, szentnek kellett lennie Isten minden választottjának. Még inkább kötelez bennünket ez a parancs az üdvösség teljében. Az Úr Jézus adta és még erősebben, még szigorúbban kötelezővé tette az újszövetségben. Szent Pál mondja: „Isten akarata ez, a ti megszentelődésetek.” (Tessz. 4, 3.) Ha Isten ezt akarja, akkor akarjuk mi is! Ne féljünk tőle! Minden segítő eszközt megad ahhoz, hogy akarátát teljesíthessük. Ő akarja, hogy szentek legyünk azáltal is, hogy gyermekeivé választott, hogy olyan sokszor jön szívünkbe, hogy az engesztelő áldozat révén közelebb kerültünk az Úr Jézus szentséges Szívéhez és a Boldogságos Szűzanya Szívéhez is. Ezért az életszentség az engesztelő lelkek különleges élet-

hívása, életprogrammja. Nem tanács, hanem szigorú és formális parancs. Szentek legyetek, ez az Isten akarata! Ezért örömmel, szívesen, készségesen fogadjuk Isten parancsát, és megvalósítjuk Isten kegyelmével.

Csodatevő

Ne féljünk Istennek ezt az akaratát teljesíteni! Ne féljünk az életszentség útjára lépni! Rendesen azért szokott az ember félni az életszentségtől, mert a szentek életét lapozgatva látja, milyen sok csodát művelt Isten ála-
luk, milyen csodálatos erőt adott nekik. A köveket kenyérré, a kenyeret rózsává tudták változtatni. Sokan félnek, mert úgy érzik, hogy erre nincs hívásuk. Aki az életszentséget akár a szentek megdicsőülésében képze-
li, akár a csodák művelésében véli feltalálni, az nagyon téved. Az életszentség nem csodatevő erő. A szentek nem azért szentek, mert csodát tettek. Hanem azért műveltek csodát, mert szentek voltak.

Elragadtatások?

De én nem érzek hivatást arra, hogy elragadtatásba, extázisba essem! — sóhaj-

toznak egyesek. Hol vagyok én a szentektől, akik a harmadik égbe ragadtattak? Nem tudok beletekinteni a túlvilág titkába. Úgy érzem, erre nem választott ki az Úr!

Nagyon tévednénk, ha ilyen rendkívüli jelenségekben keresnénk az életszentséget, ha ilyenekre törekednénk és ezeket keresnénk. Ezek Isten rendkívüli kegyelmei, amelyeket csak rendkívüli lelkeknek, rendkívüli időkben szokott adni. Ne is gondoljunk ezekre, sőt ne is vágyódjunk utánuk. Nem csodák tétele, jövőndőlés, prófétálás a mi feladatunk, ha szentek akarunk lenni, hanem egészen más!

Misztika?

De én úgy félek a misztikától, — hangzik az ellenvetés — úgy félek attól, ami titokzatos. Az életszentségben van valami misztikus. Hogyan valósítsam én ezt meg, amikor olyan mindennapi ember vagyok, húsból és vérből. Hivatalban, iskolában, munkahelyen dolgozom, ahová Isten rendelt. Nem tudok én abból misztikus légkörbe felemelkedni. Életkörülményeim nem engedik ezt. Nem is érzek erre hivatást, hogyan valósítsam meg tehát a szentséget?

Itt vigyázzunk, itt óvatosan kell beszélnünk, nem felelhetünk határozott nemmel. Lehet, hogy a te életkörülményed, helyzeted tényleg nem olyan, hogy misztikára szánd magad; a misztika jelenleg távol állhat lelkedtől; lehet, hogy erre nem érzel hivatást. Ezt tehát a jó Isten sem akarja. Mégis azt mondom, van az életszentségben misztika, van benne valami titokzatos, felfoghatatlan, úgyhogy az ember bármennyire feszíti értelmét, bármilyen világosságot gyújt gondolatvilágában, nem képes ezt felfogni. Mégis a misztika tény és valóság, közeláll az élethez — bennünk megvalósuló realitás.

A kegyelmi élet titokzatos világa

A kegyelem világa, a mi szent hitünk szerint hittitok, sőt a misztika misztikája! Amikor vágyódó szívvel és lélekkel eljöttetek ide és kértetek, taníts meg szentül élni, akkor éppen ezt a titokzatos dolgot akarom felfödni, bemutatni. Hitünk világa sok olyan dologra fog fényt vetni, amit eddig nem értettünk, és amelyek egészen lelkünk mélyéig meg fognak rendíteni. Eddig is éltük ezeket, de nem tudatosan. Az életszentség iskolájában az a feladatunk, hogy erre a titokra fényt derítsünk.

Alázatos szívvel és lélekkel kérjük, hogy
ezt a világosságot adja meg a jó Isten
lelkünknek, kérjük, mutassa meg kegyel-
mének titokzatos világát!

Első elmélkedés:

„A MEGHIVOTT SZENTEKNEK!”

Leonidas csókja

A keresztény üldözések korában, amikor nagy veszedelem fenyegette a választottak életét, Leonidas családjában gyermek született, akit az akkori szokástól eltérően születése után azonnal megkereszteltek. A kereszténység első századaiban ugyanis csak a felnőtteket szokták megkeresztelni, de akkor olyan nagy veszély fenyegette őket, hogy az újszülöttet azonnal keresztvíz alá vitték. Amikor hazahozták, Leonidas, az édesatyja, gyermeke fölé hajolt, félretolta ingecskéjét és megcsókolta keblét. Felesége kérdően nézett rá, mire Leonidas azt felelte, azért tette, mert ennek a kicsiny gyermeknek, Origenesnek lelkében most Isten lakik. Amikor megszületett, lelke az eredeti bűn sötétségében és a sátán hatalmában volt, de a keresztség Isten kegyelmével letörölte a bűnt, megszentelte a lelkét s Isten gyermekévé lett. Ettől kezdve Leonidas és felesége úgy

nevelték a gyermeket, — aki később rendkívül okos, jámbor férfiúvá nőtt — hogy mindig tudatában éljen: szívében hordozza Istent! Mikor Origenes megnővekedett és iskolába kezdett járni, a legszigorúbb és legszorgalmasabb tanulást a legkeményebb aszkézissel párosította. Szinte a templomon és iskolán kívül más házat nem is ismert a városban. Amikor kitört az üldözés és édesatyját is elfogták, alig tudta visszatartani édesanyja, hogy atyjával ne menjen a veszthelyre. Csak úgy sikerült ezt megakadályoznia, hogy ruháit elrejtette. Midőn édesatyját kivégezték, kifolyt vérének egy cseppjét egész életén át őrizte szíve fölött. Ez a Leonidas, ez az élő hitből élő keresztény édesapa és vértanú, mennyire bele tudott pillantani a hittitok mélyébe, milyen jól megértette a hit világánál azt, ami a keresztségben történik!

Megváltó kegyelem!

A szent keresztségben megtisztul a lélek és megszabadul a bűnnek, a gonoszsnak, a sátánnak uralma alól. Kegyelmet kap és szentté válik. Ezért nevezzük a keresztség kegyelmét a megigazulás, a megszentelődés kegyelmének. Az, aki a jó Istentől elszakad, aki a bűn állapotá-

ban él, nem szent, mert nincs a lelkében Isten, a szentek szentje. Ellenben aki megigazul, akinek Isten kegyelme lemossa a bűnt lelkéről a keresztségben vagy a bűnbánat szentségében, az megszentelődik, szentté válik.

„A . . . szenteknek!”

Innen van az, hogy Szent Pál apostol leveleiben számtalanszor nevezi szenteknek a keresztyéneket. Így a korinthusiakhoz írt első levelében: „Pál, Jézus Krisztusnak az Isten akaratából meghívott apostola . . . a Krisztus Jézusban megszentelteknek, a meghívott szenteknek.” (I Kor. 1, 1—2.) Az Úr Jézus Krisztusban szentté válik minden lélek. Amikor a szent keresztségben az Úr Jézus beköltözik a lélekbe, hivatást ad az életszentségre. Ezért mondotta Szent Pál: „Mindnyájan, kik megkeresztelkedtetek, Krisztust öltöttétek magatokra.” (Gal. 3, 27.) Az Úr Jézust öltjük magunkra. Ezért használja Szent Pál apostol csak ezt az egy megszólítást: szentek. Ha most itt megjelenne köztünk, nem mondaná, „kedves, jó testvéreim”, hanem „szentek!” Ti, akik szentek vagytok, értsétek meg, hogy Istenben, az Úr Jézus Krisztusban megszentelődtek!

Miben áll ez a szentség?

Nézzük közelebbről! Amikor Nikodémus titokban felkereste az Úr Jézust, ezt mondotta neki az Úr: „Bizony-bizony mondom neked, hacsak valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Isten országát.” (Jn. 3, 3.) Elcsodálkozott Nikodémus: Újjászületni? Hát lehet még egyszer születni? Az Úr Jézus nem vonja vissza szavát, hanem megerősíti: „Bizony-bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be az Isten országába!” (U. o. 5.) Isten örök terve szerint a keresztségben újjászületik az ember, így a keresztség második születés.

Második születés

Hogy ezt megértsük, tudnunk kell azt, hogy az ember nemcsak emberi életet kapott, nemcsak mozog, dolgozik, gondolkodik, cselekszik, akar, érez, fárad, pihen, hanem az Isten akarata szerint magasabbra tud emelkedni, egy másik életet kap, amely fölötte áll természetes életének, képességeinek. Olyan életet, amelyhez teljesen elégtelen nemcsak a testi erő, szívének vágyódása és érzelme, de elégtelen még a léleknek legnemesebb ambíciója, tudása és törekvése is. Olyan

élet ez, amely egészen Istené, Istentől való — természetfeletti élet. Ezt az életet vesztette el az egész emberiség számára Ádám és Éva. Ennek az életnek elvesztése a legnagyobb tragédia. Minden baj, minden szenvedés ebből származik, hogy ezt elvesztettük. A kereszt-ségben azonban ezt a természetfölötti életet visszkapjuk a Szentlélek kegyelme által, vagyis a természetfeletti életnek, a természetfeletti rendnek újra gyermekeivé leszünk.

A szentség lényege

Tehát az életszentség abban áll, hogy valaki újjászületik és visszkapja a természetfeletti életet. Aki ezt elveszíti a bűn következtében, az a természetfeletti világ számára meghal. Ezért nevezzük a súlyos bűnt halálos bűnnek, mert kiöli a lélekből ezt a magasabb életet.

Világosság a sötétségben

Más légkör, más világ a természetfeletti élet. Ha a természet világában feltekintünk az égboltra, látjuk a napot, bolygókat, csillagokat. A természetfeletti életben nem ez a nap világít, ott Isten maga a világosság, a nap. Ezért mondja Szent János evangéliumának első részé-

ben: „Őbenne élet volt és az élet volt az emberek világossága.” (Jn. 1, 4.) A természetfeletti élet világosságában élünk azáltal, hogy megigazultunk, szentek, a világosság gyermekei lettünk. Isten világossága világít a léleknek. Ezt a világosságot a bűnben élő ember nem képes meglátni, nem képes elviselni. Éppúgy, mint a baglyok, nappal vakok, a világosságban nem látnak, mert a sötétséghez szokott hozzá a szemük, úgy a bűnös ember sem képes meglátni Isten világosságát. A világosság gyermekei a megigazultak, szentek. Az ő egész életük, egész lelki világuk Isten világa számára van fenntartva. Az Isten világosságánál ők maguk is világossá és fényessé válnak.

Emmerich látomása

Emmerich Katalin látomásaiban olvasuk: Amikor Isten kegyelmével idegen világrészekbe, idegen országokba emelkedik, körüljárva a földet, némelyik országban sötétséget talál. Csak itt-ott lát egy kis világosságot. Ezek a világosságok a szentek, akik vagy valamikor éltek vagy most élnek. Ezek lelke világít most is, csakhogly az emberek földi fényekhez szokott szeme nem látja ezt. Isten fénye, Isten világossága gyullad ki a

szentekben, nem csodával, hanem természetfeletti módon. Betölti kis körüket, a családot, hitközséget, közösséget, országot, világot. Amikor Emmerich Katalin olyan országba jut, ahol sok szent élt, nagy világosságot lát. Tudjuk, hogy aki a kegyelem állapotában él, az Isten gyermeke. Az ilyennek a lelke világít, fényt derít annak az országnak életére és jövőjére, amelyben él.

Az engesztelő lélek, amikor engeszteli a jó Istent, — ebben a szörnyű sötétségben, melybe a bűn sodorta az emberiséget — világítani kezd. Nem tudják, honnan van, de lassankint világosság tölti el az emberek lelkét, egy válságos pillanatban meglátják, mi az Isten akarata, mi az ami kivezet a bajból. Sok ilyen világító lélekre van szükség, amikor ilyen sötét éjtszaka borul a világra, mint most. Ahol megsokszorozódik a bűn, ott a sötétség uralkodik. Ahol azonban sokan világítanak, ott a sötétség uralma megszűnik és Isten kezd uralkodni.

„Szétöntetett a szeretet”

Szent Pál apostol mondja: „Isten szeretete kiárad szívünkbe a Szentlélek által, aki nekünk adatott.” (Róm. 5, 5.) Isten szeretete, teremtő szeretete és ke-

gyelme árad szét a Szentlélek által, aki nekünk adatik. Hol kapjuk a Szentlelket? Először a keresztségben, mely megszenteli a lelket s a Szentlélek szeretetét árasztja lelkünkbe. Szent Pál mondásában két igazság rejlik. A Szentlélek egyik ajándéka önmaga, aki adatik, a másik ajándék az Ő kegyelmének kiáradása. Az előbbi ajándék teremtetlen, öröktőlvaló, a Szentlélek; a másik, ami kiárad, teremtett valami: Isten szeretete bennünk. Szent Pál e mondása a teremtett és teremtetlen ajándéokra vonatkozik.

Teremtetlen kegyelem

Mivel a természetfeletti élet, melyet az Isten kegyelme okoz a lélekben, Isten ajándéka, következik, hogy kétféle kegyelem van: a teremtetlen örök kegyelem és az időben teremtett kegyelem. Az isteni kegyelem teremtetlen örök ajándéka a Szentlélek maga, aki a keresztségben önmagát adja a léleknek. Ezért csókolta meg Leonidas kislefia keblét a keresztség után. Amikor Isten a lélekben van, amikor a Szentlélek adatik nekünk, kiárad belőle a másik kegyelem, a teremtett kegyelem.

Teremtett kegyelem

Ez a kegyelem, amint tudjuk, a megszentelő malaszt, amely a kegyelem állapotába helyezi az embert, melynél fogva Isten gyermekeivé válunk, kegyeltjeivé leszünk. Összekapcsol Istennel és Istenben részesít. De Isten az ő erejét, világosságát, segítségét is adja, s ez a segítő malaszt. Az életszentség, a kegyelem állapota és élete — nem rendkívüli élmény, nem misztika és mégis titokzatos. Ha igazán meg akarjuk érteni lényegét, ha igazán a kegyelem mélyére akarunk hatolni, látni fogjuk, milyen csodálatos világ tárul az ember lelke elé. A kegyelem élete: Isten élete halandó emberi testben.

Süt a nap!

Aquinói Szent Tamás írja nagy életművében, a Summa Theologica-ban, hogy az Isten kegyelme olyan hatást vált ki az ember lelkéből, mint a nap sugara. „*Gratia causatur in homine ex praesentia Divinitatis, sicut lumen in aere ex praesentia solis.*” (S. Th. III. qu. 7. a. 13.) Amikor süt a nap, minden kivilágosodik. Amikor jelen van Isten, minden az isteni világosság fényében sugárzik. Ez történik

a kegyelem életében, amikor a lélek megszentelődik. Kisüt a nap. Nem a bolygó, hanem az Istenség napja. A lélek felmelegszik, megvilágosodik, áttüzesedik az Isten világosságának fényében. „Léted világít, mint az égő nap, de szemünk bele nem tekinthet.” Így sejti meg a világosságot a költő.

Kérjük Istentől a kegyelmet! Süssön ki az isteni kegyelem napja, világosítsa meg szívünket, lelkünket, életünket! Így ismerjük meg, mi történik lelkünkben akkor, amikor Isten napja süt reánk. Egyszerre nagyobb tisztelettel tekintünk magunkra, úgy, mint Leonidas az ő kicsiny gyermekére. Összekulcsoljuk kezünket és azt mondjuk: Uram, hála Neked, hogy a Te napod, világosságod, a Te szereteted kiöntetett az én lelkembe, hogy eljöttél hozzám, elhoztad világosságod égi ajándékát!

Második elmélkedés:

HOL VAN ISTEN ORSZÁGA?

„Keressétek!”

„Keressétek először Isten országát és az ő igazságát és a többi mind hozzá-adatik.” (Mt. 6, 33.) Ezt a programot állítja eléink az Úr Jézus. Életünk egyetlen feladata Isten országának keresése. Ha ezt megtaláltuk, minden más probléma eltörpül, minden más keresés megoldódik. De hol keressük, hogy találjuk meg Isten országát? Melyik az a birodalom, amelyre azt mondhatjuk: ez az Isten országa? Fenn, a magas égben? Ott, ahová sokszor fel szoktuk irányítani tekintetünket?

Az Úr Jézus felel erre a kérdésre. „Isten országa bennetek vagyon.” (Lk. 17, 21.) Nem ott fenn és nem kívül kell keresni az Isten országát, hanem az ember lelkének mélyén. Isten a mi lelkünkben lakik. Elméltünk-e már arról, mit jelentenek ezek a szavak? Rádöb-bentünk-e már, milyen nagyjelentőségű az, amit az Úr Jézus mondott: „Isten országa bennetek van!” Ha a mi belső

életünk, belső világunk az Ő országa, akkor ebből elsősorban az következik, hogy Isten bennünk van, Isten országa Isten nélkül el sem képzelhető.

Mikor jött?

Ha Isten itt van bennünk, mikor jött, hogyan költözött ide? — Lelkünk, életünk, egyéniségünk akkor lesz Isten országa, amikor a megszentelő malasztot kapjuk. A keresztség szentel meg bennünket. Ez az újjászületés. Ekkor válik Isten országává egész életünk, lényünk, lelkünk egyaránt. A Szentlélek Úristen hozott, adott valamit. Magával hozta azt a világot, amelyben Isten otthon van. Ez költözött be az én lelkembe, az én testembe. A megszentelő kegyelem szentté teszi az ember lelkét. A szentté alakulás, a megszentelődés akkor történik, amikor a jó Isten beköltözik a lélekbe.

Kopogtat Isten!

Amikor kedves kis otthonunkba vendégeket várunk, arra figyelünk, nem kopognak-e az ajtón. Kopognak! Jön a várva-várt vendég. Hányszor láttuk már azt a szentképet, ahol a ház ajtaja előtt áll az Úr Jézus, égő lámpát tart kezében és kopog. De gondoltunk-e már arra,

mit jelent ez valóban. Ez nemcsak hasonlat vagy a művész képzeletében született kép, nem, ez lényegében valóság. Isten kopogtat minden lélek ajtaján. Bebocsátást kér minden szívbe. Az Úrnak ez a kopogtatása kegyelem, malaszt. Segítő kegyelemnek szoktuk nevezni.

A Szentlélek Úristen jön és kopogtat akkor, amikor segítséget akar hozni vagy egy lelket meg akar látogatni. Kopogtatása még nem betérés, ilyenkor még nem jön be a lélek otthonába. Ez a segítő kegyelem figyelmeztet, serkent, hogy itt van az ajtóban, csak fel kell nyitni, szét kell tární a zárt kapukat és bejön. Ha jól megértjük, mit jelent a kopogtatás, mit jelent szívünk vágyait Isten felé tární, akkor megtudjuk, mi a lényege a segítő kegyelemnek. Isten kopogása, Isten közeledése, mely sürget, hogy megnyissuk lelkünk kapuit. A segítő malaszt még nem megszentelő kegyelem, még nem Isten betérése a lélekbe. Ha megnyitjuk a lélek kapuját és bebocsátjuk, akkor hozza Isten égi ajándékát, akkor jön Isten maga hozzánk.

Miért a Szentlélek az, aki kopogtat?

Azt mondjuk, a Szentlélek Úristen kopogtat. Mégis az Úr Jézust rajzolja a

művész, mert a Szentlelket nem tudja ábrázolni. A Szentlélek kopogtat mindannyiszor, amidőn valamit sugall, amikor meg akar látogatni szívünk otthonában. Miért a Szentlélek Isten sugall, miért a Szentlélek Úristen szenteli meg a lelket? A Szentlélek Úristen nincs egybeforrva a mennyei Atyával és az Úr Jézussal? Kétségtelen, hogy a teljes Szentháromság az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Kétségtelen, hogy ahol a Szentlélek jelen van, ott van a Fiú és az Atya is. Mégis külön a Szentléleknek tulajdonítjuk a lélek megszentelését, mert ebben az isteni ajándékban elsősorban a harmadik isteni Személy tevékenysége domborodik ki legjobban. A Szentlelket küldi az Atya és Fiú, de egyben jön vele a Fiúisten is, aki szintén küldeti az Atyától; az Atya nem küldeti, Ő maga adja ön magát. Tehát amikor kopogtat és jön a Szentlélek, hogy birtokába vegye Isten országát, a mi szívünket és lelkünket, akkor a Szentlélek küldeti, de jön vele a Fiú, aki szintén küldeti és a mennyei Atya is, aki küld.

Valóban itt van hatalmával?

Az Isten országa mibennünk van. Ezt a gondolatot kell elmélyíteni. Aquinói Szent Tamás a Summa Theologicában

(I. qu. 43. a. 3.) megmagyarázza, hogyan lakik a lélekben az Isten. A lélekben van elsősorban *hatalmával*.

Az Isten egyetlen hatalom, nincs olyan földi hatalmasság, akinek hatalma összemérhető volna az övével. Nincs olyan erő a világmindenségben, amely hasonló volna Isten erejéhez. Ha egybevennénk a napnak, a holdnak és az összes bolygónak energiáját, amelynek következtében ezek mozognak, vonzzák, taszítják egymást, milyen elképzelhetetlen erőmennyiség lenne ez! Gondoltunk-e arra, milyen semmivé lenne a föld, ha a nap ráesne? Óriási pusztulás lenne akkor is, ha a föld esne a napra. Az esés, az összeütközés, a vonzás, a taszítás: mennyi erő! Mindez Isten tekintete előtt úgy megsemmisül, mint egy porszem, mint egyetlen lehelet. Mindenhol, ahol erő és hatalom van, ott van az Isten, mivel belőle származik minden energia. Isten úgy van jelen a lélekben is, mint ahogy hatalma alá van vetve minden. A nagy folyók forrásból fakadnak, a folyókban benne van a forrás ereje. Isten a forrás, így rejlik bennünk az Isten ereje. Jelen van bennünk, átfog és eltölt. Isten hatalmának vagyunk részesei.

Nagy dolog ez!

Isten jobban betölt bennünket, mint a fény, amelyben fürdik a testünk, midőn süt a nap, — jobban, mint a hő, amikor a kályha mellett melegszünk. Isten hatalma, Isten ereje tart fenn minket. Ha Isten hatalma nem tartana fenn, abban a pillanatban megsemmisülnénk. Nem meghalnánk, hanem teljesen megsemmisülnénk!

Mégis azt mondja Aquinói Szent Tamás: Igaz ugyan, hogy az ember, mint minden más teremtmény, teljesen alá van vetve Isten hatalmának, mégis jobban van bennünk Isten lényegével, mint ahogy hatalmával jelen van a tőle függő összes teremtményében. Hogyan?

Jelenlétével!

Isten jelen van mindenütt, mindent lát, a nagyvilág minden története Isten színe előtt megy végbe. Hiába menekül el valaki a földkerekség legkisebb zugába, Isten elől nem futhat el. 1912-ben jelent meg a Halley üstökös, amely 76 évenként szokta megtenni pályáját. Egy végtelen messzenyúló pályán kering, 76 évenként jön el hozzánk. Hol van ez a messzeség?! Pedig nem is ez az égitest van a legmesszebbre tőlünk. Nincs kizárva, hogy a mi napunk is csak egy

bolygó és az összes napok ismeretlen központ körül keringenek, de olyan lassan, hogy azt nem tudjuk észlelni érzékszerveinkkel. Nincs az a műszer, amelylyel az anyagi világ távolságaiba bele tudnánk hatolni. Képzeljük el, ha Isten angyalszárnyakat adna — „Szentségre törekedtek, most tehát adok nektek két szárnyat, amellyel végigjárhattok minden bolygót”. — Mindenütt Isten jelenlétével találkozánk, bárhová szállnánk. Mindenhol Isten jelenlétében maradnánk, bármerre járnánk. Minden Isten szeme előtt történik. Isten jelenlétében élünk, mozgunk és vagyunk. Így van Isten jelen az ember lelkében? Kétségtelen, jelen van benne, mert ő teremtette és ő minden alkotásában jelen van. Mégis azt mondja Aquinói Szent Tamás: az Isten bennünk lakozása több, mint a jelenlét. Tehát hogyan van Isten bennünk?

Lényegével!

Igen, mondja Aquinói Szent Tamás, mindennek, ami van, Isten az oka. Isten az első létok. Nehéz dolog ezt megérteni. De ha csak egy kicsit is mélyére hatolunk, megdöbbenünk. Minden ami van, Istenből van. Annyira Istenből van, hogy ha Isten állandóan nem okozná azt, hogy legyünk, nem is lennénk. Annyira Isten

mindennek a létoka, annyira függünk Istentől, hogy senki sem tud elszakadni tőle. Abban a pillanatban, amelyben elszakadna: nincs, megsemmisül. Gondoljuk csak el, milyen különös dolog az embernek a lényege és léte. Már megvolt a lényegem, mielőtt éltem, és marad, ha nem is létezem. Ha meghalok ugyanaz marad a lényegem. A születés és a halál lényegemen nem változtat. Csupán az történt, hogy lényegemhez valamit kaptam, amikor születtem: Isten létet adott nekem. Míg élek, lényegem és életem egybe van kapcsolva, Isten köti össze. Ha nem Isten kezében lenne, szétesne. Nem lényegem, hogy létezzem, tehát emberi létem valami Istentől kapott nagynagy ajándék. Velem van, Istentől kaptam, de nem tudom felfogni sem, nem tartozik lényegemhez a lét. Tehát Isten úgy van bennünk lényegével, hogy összetartja bennünk a lényegét és létet, hogy szét ne bomoljanak.

„Én vagyok, Aki vagyok!”

Mit jelent az, hogy nem lényegem létezésem? Egyetlen lény van, akinek lényege a lét: Isten. Amikor Mózes a Fáraó nyáját legeltette, a távolban nagy tüzet látott, az égő csipkebokrot. Közelment hozzá s meglepődve látta, hogy a

csipkebokor ég, de nem ég el. Mózes megrettenve kérdezte: Ki vagy te? „Én vagyok, ... Aki vagyok“ — hangzott a felelet. (Exod. 3, 14.) Gondolkoztunk-e ezen, mit jelent? — Lényegem, hogy legyek. A jó Isten lényege a lét. Nem is tudjuk Istent másképpen meghatározni, mint Isten az, aki van, akinek a lényege az, hogy mindig van. De a mi emberi létezésünk nem függ össze szükségszerűen lényegünkkel, hogy nem veszítjük el, onnan van, mert Isten keze tartja össze. Isten adott minden létezőnek létet. Ezért mondja Aquinói Szent Tamás, hogy Isten lényegével minden lényben benne van, bennünk is lényegével van jelen.

Gondviselésével!

De Isten nemcsak lényegével, hanem gondviselésével is bennünk van! Bizonyos, hogy az isteni Gondviselés irányít mindent a létező világban. Hogy minden a maga pályáján mozog, ez az isteni Gondviselés műve. Ez az erő tartja mozgásban és harmóniában a világmindenséget. A mi életünket is Isten gondviselése irányítja. Életünk folyása Isten bölcsesége, Isten jósága folytán úgy van elrendezve, hogy minden javunkra szolgál, minden lelkünk javára irányul. Sokszor sírunk és zúgolódunk, nem tudjuk

megérteni, mi miért történt. Isten azonban tudja! Semmi sem történik véletlenül, hanem csak Isten akaratából. Sokszor már itt a földön megtudjuk, hogy valami baj, szomorúság, csapás miért történt.

Miért sok a baj?

Néha Isten később mutatja meg, miért történt ez vagy az az iszonyú csapás, háború, nagy szenvedés, pusztulás. Nem tudjuk megérteni, mert nem tudunk behatolni az isteni Gondviselés titkaiba. De gondoljuk meg, mi kellene ahhoz, hogy egy egész város lakossága tökéletes bánatot indítson? Semmiféle lelkigyakorlattal nem lehetne azt elérni. De a sziréna hangja mindenkit bánatra indít, amikor rádöbben a veszedelemre. Azt szokták mondani, aki nem tud imádkozni, menjen a tengerre. Ott a viharban megtanul. A jó Isten ilyen vihart engedett meg a földön, hogy az ember, aki nem akar neki szolgálni, nem akar róla tudni, rádöbbenjen arra, hogy Istenhez kell térnie, vagy elkárhozik. Ilyen szörnyű események tették elevenné az engesztelés gondolatát is. A fatimai Szűzanya megmondta, ha az emberek nem engesztelnek és Istenhez nem térnek, következik majd az akkorinál egy még szörnyűbb háború. A mostani háború az, amiről a

Szűzanya 1917-ben Fatimában beszélt.

Az isteni Gondviselés mindent olyan bölcsen rendez el, hogy ha rátámaszkodunk és a gondviselésben bízunk, minden jóra fordul és világossá válik előttünk. Az Úr Jézus mondotta, hogy egy hajunk szála sem görbül meg, egy veréb sem esik le a háztetőről Isten tudta nélkül.

A teljes Szentháromság!

Isten gondviselésével jelen van a világ-mindenségben, de különös módon van jelen a lelkünkben. Előző elmélkedésünkben láttuk, hogy a kegyelem, amely szentté tesz, amit a keresztségben kapunk és visszakapunk a bűnbánat szentségében, ajándék. Valamit kapunk a Szentlélektől. Őt az Atya küldi és a Fiú is vele jön. Ezért mondja Aranyszájú Szent János: „Nem lehet, hogy a Szentlélek jelenlétében ne legyen Krisztus is jelen. Ahol ugyanis a Szentháromság egyik személye jelen van, ott van a teljes Szentháromság: nem lehet ugyanis elválasztani, hanem a legteljesebben egyesülve vannak!” (In ep. ad. Rom. 18. 3. P. Gr. 60. 569.)

Isten személyesen jön!

Isten jön és nemcsak benyújtja az ajándékot, hanem maga is be akar térni lelkünkbe. Nem hatalmával, nem jelen-

létével, nem gondviselésével akar jelen lenni lelkünkben, hanem személyesen isteni mivoltával. Nem azt akarja, hogy érezzük hatalmát, erejét, gondviselő intézkedését, hanem azt akarja, hogy bennünk legyen ő maga is személyesen. Mint ajándékot, önmagát adja. Ha valamit kapok, rendelkezem fölötte. Ha a kisgyermek nagyon vágyódik valami után és megkapja, addig nem hiszi el, hogy az övé, míg azt nem tehet vele, amit akar. Háromszor, négyszer megkérdezi, hogy szabad-e rendelkezni az ajándékkal. Ha igen, nyugodtan tesz vele, amint kedve tartja, esetleg el is rontja, hiszen az övé. Isten adja magát, de nem úgy, mint ahogy az anya adja az ajándékot gyermekének, hanem teljesen.

Alig merem elhinni!

Isten nem ajándékot, pénzt, boldogságot, kegyelmet, kívánságunk teljesítését adja, hanem *önmagát*. Be akar jönni és ha befogadjuk, az Istent kapjuk, az Atyát, a Fiút, a Szentlelket. Lehetséges ez? Lehetséges! Az Úr Jézus maga mondomta búcsúbeszédében, amelyet tanítványaihoz intézett kinszenvedése előtt. Nyomatékosan megmondotta, hogy ez tényleg valóság. Nemcsak egy-két szóval utalt rá, hanem az egésztest körülírta,

megmagyarázta, kifejtette minden vonatkozásban, mindenegyres részletében. Szent János evangéliumában olvassuk Jézus búcsúbeszédét. Az Úr Jézus elmondja, hogy elmegy a mennyei Atya házába lakóhelyet készíteni. „Ne nyugtalankodjék szívetek, higgyetek az Istenben, én bennem is higgyetek. Atyám házában sok lakóhely vagyon. Máskülönben megmondottam volna nektek, mert megyek helyet készíteni számotokra.” (Jn. 14, 1—3.) Ismét azt mondja az Úr Jézus, hogy az ember részére hely van odaát az Atya házában. A mennyország az igazi hazánk, ahová várnak bennünket, ahol lakóhelyet készít nekünk az isteni Üdvözítő.

Hogyan juthatunk oda?

Az Úr Jézus megmondotta ezt is. „Ahová én megyek, tudjátok, az utat is tudjátok. Mondá neki Tamás: Uram, nem tudjuk, hová mégy! Miképen tudhatnók az utat? Mondá neki Jézus: Én vagyok az út, igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához másképp, mint énáltalam.” (Jn. 14, 4—6.) Az Úr Jézus mindent az Atya nevében cselekedett, s most, mikor elmegy a mennyei Atyához, megígéri, hogy elküldi a Szentlelket. „Kérni fogom az Atyát és más Vigasztalót ad nektek,

hogy veletek legyen mindörökké, az igazság Lelkét, kit a világ meg nem kaphat, mert nem látja és nem ismeri őt." (U. o. 15—17.) A Szentlélek, a harmadik isteni Személy, örökké velünk marad. A világ nem kaphatja meg, de mi, az Úr választottai, igen. A Szentlélek tehát bennünk lesz és nálunk marad mindörökké. „Nem hagylak árván benneteket, hozzátok jövök. Még egy kis idő és a világ már nem lát engem. De ti láttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok. Azon a napon majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbenem és én tibennetek." (U. o. 18—20.)

A Szentlélek örökké velünk van. Milyen csodálatos ajándékozás ez. Alig merném elhinni, ha nem az Úr Jézus mondaná.

„Kijelentem neki magamat!”

De hallgassuk tovább, mit mond az Úr Jézus: „Aki parancsaimat ismeri és azokat megtartja, az szeret engem. Aki pedig engem szeret, Atyám is szeretni fogja őt és én is szeretni fogom, és kijelentem neki magamat.” Aki az Úr Jézust szereti, azt az Atya is szereti és annak az Úr Jézus kijelenti magát. Az életszentség: szeretni az Urat, élvezni, bírni, befogadni az Ő szeretetét. A jó Isten megmutatja magát

nem távolról, hanem egészen közelről. Az Úr Jézus bennünk a világosság forrása, aki megismerteti, megmutatja, kijelenti magát nekünk.

„Lakóhelyet szerzünk nála”

Hallgassuk tovább az evangéliumot! Most már nem az Úr Jézus beszél. „Mondá neki Júdás, nem az iskarióti: Uram! Hogy van az, hogy Te nekünk akarod magadat kijelenteni és nem a világnak?” — Mit felelt az Úr Jézus? — „Ha valaki szeret engem, az én beszédemet megtartja, Atyám is szeretni fogja őt, hozzája megyünk, és lakóhelyet szerzünk nála.” (U. o. 22—23.) Az Atya, Fiú, Szentlélek lakóhelyet szerez nálunk! Hol van az Isten országa? Itt, bennünk! Mert az Úr hozzánk jön és lakóhelyet szerez nálunk. Az ő állandó lakóhelye a mi szívünk, lelkünk. Nemcsak hatalmával, lényegével, gondviselésével, istenséggével, hanem csodálatos és különleges módon van jelen lelkünkben, mert mi szeretjük Őt és megtartjuk beszédét. Az Úr Jézus azt mondja tovább: „Aki engem nem szeret, az én beszédeimet nem tartja meg. A beszéd pedig, amelyet hallottatok, nem az enyém, hanem az atyáé, aki engem küldött.”

Felülmúl minden ajándékot!

De nehogy azt gondoljuk, hogy csak az Atya és Fiú él bennünk. „A Vigasztaló pedig a Szentlélek, kit az Atya az én nevemben küld, az majd megtanít titeket mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek.” (U. o. 26.) Isten olyan ajándékot ad, amely felülmúl minden más földi ajándékot, értéket. Nem azt adja, amit teremtet. Ha az egész világmindenséget nekünk adná, ez mind semmi volna ahhoz képest, amit ad akkor, amikor hozzánk jön és lakóhelyet szerez nálunk.

Isten a szeretet

Mi a feltétele annak, hogy Isten bennünk lakjék? — „Aki szeret engem, az én beszédemet megtartja... aki nem szeret, az én beszédemet nem tartja meg” — mondja az Úr. Tehát a *szeretet a jogcím*, hogy Isten bennünk lakjék. Ez nyitja meg szívünk, lelkünk ajtaját, hogy Isten hozzánk jöjjön, állandó lakóhelyet vegyen nálunk. Hol van az Isten? Nyissuk meg szívünket a szeretetnek, akkor különös módon bennünk lesz. Azt mondja Szent János: „Ha szeretjük egymást, Isten bennünk lakik és az ő szeretete tökéletes bennünk. Abból ismerjük meg,

hogy benne lakunk és Ő mibennünk, hogy az Ő lelkéből adott nekünk.” (I Jn. 4, 12—13.) Hol van tehát Isten?

Hol van tehát?

A szentek lelkében? Ne higgyük, hogy csak a nagy szentek lelkében van az Isten! Ahol nincs szeretet, ahol gyűlölség, veszekedés, gonoszság van, — akár kis családban, akár közösségben — ott nincs az Isten. Istenen kívül nincs szeretet. Ott jó lenni, ahol Isten van, ahol szeretet van. Tehát hol van a jó Isten? Minden egyes lélekben és szívben, melyben szeretete lakozik. Az Isten szeretetének jele: Az Úr Jézus tanításának, szavának, parancsának megtartása. Amidőn megkeresztelkedtünk, Krisztus zászlájához csatlakoztunk, a keresztségben ellene mondtunk a gonoszléleknek, minden pompájának és nemcsak a bűntől tisztultunk meg, hanem az Úr Jézus minden gondolatát, szavát és parancsát magunkénak fogadtuk el és ezzel belénk költözött a szeretet, betért hozzánk Isten!

Megszentülni!

Ez a szentség titka! Nem csodák művelése, nem rendkívüli jelenségek, próféta-lás, nem különleges feladatok elvégzése, hanem szívünk ajtajának megnyitása a

szeretet előtt, hogy ezzel befogadjuk a mennyei Atyát, az isteni Üdvözítőt és a szeretet Lelkét, a Szentlelket. Hogyan lehet tehát megszentelődni? Úgy, ha megigazulunk, szeretünk, ha Istent befogadjuk. Szentségben élni és megtisztulni annyit jelent, hogy teljesen megnyitjuk szívünk ajtaját Isten előtt, hogy ő egészen birtokába vegye azt, Isten lakóhelye legyen szentségben, s mi vele éljünk a legbensőségesebb viszonyban, hogy ezáltal kárpótlást, elégtételt nyujtsunk neki a bűnökért.

Harmadik elmélkedés:

ISTEN TEMPLOMA

„Nem tudjátok-e?”

„Nem tudjátok-e, hogy az Istennek temploma vagytok és az Isten Lelke lakik bennetek? Azt pedig, aki az Isten templomát megrontja, megrontja az Isten. Mert Isten temploma szent, ti vagytok az!” (I Kor. 3, 16—17.) Ezek a szavak Szent Pál apostol ajkáról hangzanak. Ő harsogta bele a világba, hogy a Szentlélek templomai vagyunk. Megérezte ezt a nagy kegyelmet és szavakba foglalta: „Nem tudjátok-e?...” Előbbi elmélkedéseinket nem is tudom jobban, megkapóbban összefoglalni, mint Szent Pál szavaival. Istennek szentélye, temploma vagyunk! Isten Lelke lakik bennünk! Nem a Szentlélek egyedül, mert vele jött a Fiú és az Atya is. Szeretnek bennünket, ezért jönnek hozzánk lakóhelyet keresni. Ez a lakóhely templom. Szent templom. Az életszentség szentté avatta testünket. Szent Pál ismételten hangoztatta, hogy a testünk is szent. Elmélkedjük át, hogy hogyan lakik Isten ebben a templomban!

Hogyan lakik bennem?

Az Úr Jézus megígérte az apostoloknak, midőn elbúcsúzott tőlük, hogy el fogja küldeni a vigasztaló Szentlelket. Ezt az ígérteét mennybemenetele után csakhamar valóra váltotta. Elküldötte Őt pünkösdi ünnepén, mennybemenetelének nyolcadnapján. Zárt ajtók mögött együtt voltak az apostolok és a Boldogságos Szűzanya, együtt imádkoztak, elmélkedtek. Egy-szerre nagy zúgás között, tüzes nyelvek alakjában alászállt a Szentlélek. A nagy tüzes láng szétszlott kis nyelvekre és kinek-kinek a feje felett megállt. Zúgás, tüzes nyelvek, lángok... ez a külső alakja a Szentlélek megjelenésének, hogy lássák, érezzék az apostolok, a tanítványok és a Szűzanya is, hogy Isten beköltözött templomába. A Szentlélek elfoglalta helyét. Így lakik a Szentlélek a mi lelkünk templomában is. Megjelenik zúgás között, tüzes, világító nyelv alakjában. A szél zúgása jelenti az erőt, a tüzes láng pedig a világosságot és a meleget.

Erő, világosság és melegség

Amikor a Szentlélek Uristen hozzánk költözik a mennyei Atyával és az Úrral, hogy birtokába vegye lelkünk templomát, szentségházát, akkor magával hozza azt

az erőt, melyet a szél zúgása fejez ki. Megmozgatja a lélek erőit. Ha eddig gyengék, erőtlenek, gyarlók voltunk, az isteni erő megerősít. Ha eddig sötétségben jártunk, a Szentlélek világossága egyszerre világossá teszi lelkünk templomát, mint sötét éjben ragyogó csillár a templomot. Ez a fény látóvá tesz, könnyűvé teszi a hitet, bizalmat, lángolóvá teszi a szeretetet. Érezzük lelkünkben az Isten szeretetét, és ahol Isten szeretete van, ott van maga az Isten. A Szentlélek tehát zúgó szél, folyton feszítő és mozgató erő. Világosság, mely megvilágítja az élet utait, tüzes nyelv, mely éleszti és tartja a meleget, a lelki élet frissességét.

Hogyan lakik a Fiú?

Tudjuk azonban azt, hogy a Szentlélek Őristen, akit a Fiú küld, úgy tud csak hozzánk jönni, hogy vele együtt a Fiú is jön: A Szentlelket küldi az Atya és Fiú, a Fiút pedig küldi az Atya. A Fiú jön elsősorban az Oltáriszentségben, szentségileg. De bennünk van és marad lelkileg is, megdicsőült személyében. Ha a szentségi jelenlét megszűnik, akkor is velünk marad istenségével.

És az Atya?

Őt ki küldi? Őt nem küldi a Fiú és a Szentlélek, hanem Ő maga jön, maga adja magát. A mennyei Atya mindenestül adja magát a Fiúval és Szentlélekkel együtt, aki ebben a szentélyben, a mi szívünkben jelen akar lenni. Vajjon ezt az ajándékot megbecsüljük-e eléggé? Vajjon szeretjük és tiszteljük-e őt eléggé? Vajjon nem teszünk-e úgy, mint némely jámbor lélek, aki egész jámborságát abban éli, hogy egyik templomból a másikba megy, egyik szobortól a másikhoz jár könyörögni. Ezt is — azt is imádkozza, búcsút jár, de vajjon ellátogat csak egyszer is a lelke templomába? Vajjon nem azért jár-e különféle templomba, hogy ide ne kelljen betérnie, saját lelkének szentélyébe?!

„Térj be kamrádba”

Hiába járunk templomból templomba, ha saját szívünk templomába nem tudunk betérni! Az Istennel való beszélgetésnek ez a jelenlét az alapja. Azért mondja az Írás: „Te pedig, mikor imádkozol, menj be kamrádba és ajtót betéve imádkozzál Atyádhoz a rejtekben!” (Mt. 6, 6.) Igen, amikor imádkozol, térj be kamrádba, hogy ne zavarjon az élet zaja! A csendben, magányban, saját lelkednek szentélyében él az Isten. Szent templom a lel-

ked, oda térj be, ott imádd az Atyát, Fiút és a Szentlelket.

Hogyan adja magát?

Nézzünk be e szentélybe, vegyük észre, hogyan adja magát a Szentlélek. Az Úr jelen lehet a lélekben úgy, mint az Oltáriszentség a szekrényben, helyhez kötötten. De betöltheti úgy is ezt a templomot, mint a levegő a teret. Vajjon a Szentlélek úgy tölti-e be szívünket, hogy szentély lesz? Vagy úgy, mint a levegő betölti az egész teret? Ha ezt megértjük és meglátjuk, akkor többet haladunk az életszentségben egyetlen elmélkedéssel, mint sok más meggondolással. Minden azon múlik, hogy ne csak értsük Isten bennünk létét, hanem mint valóságot éljük is! Ez megemeli a szentségben, könnyűvé teszi annak útjait.

Miként van jelen?

Miként van jelen Isten lelkünk, szívünk szentélyében?

Nem úgy, mint a levegő a térben, nem úgy, mint az Oltáriszentség a szekrényben. Nem anyagi módon, egy bizonyos helyen, hanem egybe van olvadva velünk. Úgy adja magát nekünk, hogy eggyé válik velünk. Egybeforrad úgy, miként két nemes fém összeolvad, eggyé válik, amidőn forró tűzbe kerül. Az isteni sze-

retet tüze egybeforraszt bennünket Istennel.

Milyen ez az egybeolvadás?

Hasonlít két fém egybeolvadásához, mert hiszen itt is egybeolvadásról van szó, de ez mégsem anyagi egyesülés. Életünknek, szívünknek Istennel való kapcsolata lelki egyesülés. (Unio intellectualis, spiritualis.) Próbáljuk megérteni, mit jelent az, hogy Isten ilyen módon egyesül velünk. Legyünk olyanok, mint a turisták, akiknek hosszú, meredek utakat kell megtenniök, kényelmetlenségeket eltűrniök, hogy elérjék azt a magaslatot, ahol a jó levegő és kilátás várja őket. Feszítjük meg mi is szellemi erőnket!

Megismerésünk csodás folyamata

Gondolkoztunk-e már azon, mi történik lelkünkben, mikor megismerünk valamit? Például megismerem ezt az órát. Mi történik? Ha ránézek, látom. Az óra képe megjelenik a szememben. E kép azonban nem áll meg a renehártyán, továbbmegy, eljut a képzelőtehetségig és abba belenyomja magát, mint a viaszba. Majd jön az értelem, megragadja nemcsak az alakot, a színt, a külsőt, hanem a lényegét. Ez az óra, vagyis egy anyagi tárgy meg-

ismerése. Mi történik, amikor megismerem a fogalmat? Szellemi kép jelenik meg, benyomódik lelkembe és ennek a képnek segítségével ismerem meg a dolgokat. A dolgok lényegét az értelem fogja fel. A megismeréshez azonban kép szükséges. Az anyag képét képzelőtehetségemben őrzöm, ami lelki, szellemi, azt az értelemben. Mindaz, amit megismerek, bennem van. Minél többet ismerek meg, annál fenségesebb világot hordok magamban. Amit megismertünk, azt mindig magunkkal hordozzuk. Ez gazdagít bennünket!

„Mindenemet magammal hordom!”

Régen, a Fekete-tengeren egy hajó viharba került. Az emberek kétségbeesésükben összeszedték értékeiket, aranyait és azokat magukra aggatva próbáltak menekülni, mert nem messze voltak a parttól. Volt a hajón egy filozófus tudós. Cinikus nyugalommal nézte a kapkodó, rohanó embereket. Hát te? miért nem szeded össze holmidat? — kérdezték. — „Én mindenemet magammal hordom!” — volt a válasz. Amikor a hajó süllyedni kezdett, a menekülőknak úszniuk kellett. Mindenki belefulladt a vízbe, lehúzta őket a sok teher, kincs, az arany. Egyedül a tudós menekült meg.

Értelmi egyesülés

Mindaz, amit ismerünk, bennünk van és egy képben egyesül bennünk, az ismeret képében. Isten is egyesül, egybeolvad velem, úgy van bennem, mint az ismeret képe. Szellemi, lelki kincsemmé válik. Birtokomban van, hordozom magammal. Ez az értelmi egyesülés, unio intellectualis.

Azonban nemcsak így egyesül velünk Isten, amikor hozzánk jön, hanem még erősebb egybeforradás történik!

A szeretet karja

Az ember nemcsak megismerni, hanem szeretni is tud. Ha az értelem egyik karunk, mellyel valamit megfoghatunk, akkor ez az ember másik karja, amivel valamit meg tud fogni és magához szorítani. Nemcsak az értelem karjával fogom Istent, hanem átölelem a szeretet karjával is. Tudok szeretni! Azért adta Isten ezt a képességet, hogy egész szeretetemmel, minden vonzalmammal fogjam Őt és magamévá tegyem. Ez a szeretet természetesen érzélem is, mert az ember nem úgy szeret, mintegy fatuskó, hanem szívvél és lélekkel. Ha szívem egybeolvad az Ő érzelmeivel, akkor jön létre az érzelmi egyesülés, az unio affectiva.

Szívvél-lélekkel

Ha lelkem szeretete átöleli Istent, egészen lelki módon egyesültem Istennel. Az emberi életben is úgy van, hogy akik szeretik egymást, azok egy szív és lélek akkor is, ha nincsenek együtt. Nem áll az, hogy „Loin des yeux, loin du coeur” — ha távol van a szemtől, eltávolodik a szívtől. Az igazi szeretet, mely a lélekből fakad, akkor is tud szeretni, sőt talán még jobban, ha távol van az, akit szeret. Szívvél-lélekkel, minden erőnkől szeretjük, átöleljük Istent. Ez csak úgy lehetséges, hogy a szeretet nemcsak Isten részéről van meg, hanem a mi részünkről is. A szeretet kölcsönös. A kölcsönösségben mélyül, fokozódik. Így bírom az Istent! A szeretet tűzében megolvad és összeolvad Isten és az ember; szentség-ház lesz a lélek.

Megkezdett mennyország

Még ezzel sem merítettük ki, hogy hogyan egyesül Isten velünk és hogyan van lelkünk templomában! Isten nemcsak vágyban, szeretetben, hanem valóságban, ténylegesen egyesül velünk, nemcsak unio affectivával, hanem unio effectivával. Nemcsak gondolatban, érzelemben, vágyban, szeretetben, a léleknek odaadásában, hanem valóságosan és olyan tény-

legesen, amilyen valóságos és tényleges a mennyei Atya, az Ige és a Lélek egysége. Valóságos lelki egységet képezünk, vagyis életközösség létesül. Olyan életközösség, amelyről azt tanítja az Anyaszentegyház, hogy megkezdett mennyország, mert lényegében ugyanaz, mint ami odaát vár reánk, csak fokozatban más. Odaát a hit látássá válik, a remény valósággá, de a Szentlélek tüzes szeretete, amely egybeforrasztja a lelkeket, megmarad, mert a szeretet örök. Aki Istennel egyesül a kegyelemben, aki Isten szent templomává válik, az már itt a földön a mennyország életét éli. Kis fokban ugyan, mert ha nagyban élné, nem tudná elviselni emberi testben a nagy boldogságot. Isten nem akarja megakadályozni földi életünket, azért csak annyi boldogságot ad, amennyit el bírunk viselni halandó testben.

Áthasonulás Istenhez

Ezzel az unio effectivával, a valóságos egyesüléssel a jó Isten megszenteli az ember lelkét. Úgy lehetséges összeolvadni Istennel, hogy ami Istenben isteni, az a miénk lesz, és ami bennünk emberi, felemelkedhetik Istenhez. Isten a minden szentség forrása, beleolvad, eggyéforr életemmel, szentté tesz engem is. Isten jelenlétéből szentség fakad és árad reám

is. Mint ahogyan a porszem fénylővé válik a világosságban, a vas átizzik a tűzben, egy csepp festék megfesti az egész korsó vizet, úgy Isten a maga erényeit, tulajdonságait, szentségét teljesen átadja, mindez az enyém lesz. Ezzel a lélek átalakul, áthasonul az isteni tulajdonságokhoz, isteni erényekhez, isteni szentséghez. Tisztán csak azzal, hogy Isten jelen van templomában. Ez az oka annak, hogy az Anyaszentegyház nem vár a keresztséggel, míg felnő valaki, mert a nélkül, hogy a gyermek gondolkozni tudna, akarni tudna, máris szentté válik. Ezért csókolta meg Leonidas gyermekének, Origenesnek keblét, mert tudta, hogy a szent Isten vette azt birtokába, Őt tisztelte, Őt imádta benne.

Lélekben, szeretetben, életközösségben

Háromféle módon egyesülhetünk Istennel: lélekben, szeretetben, valóságos életközösségben. Az Ő élete a mi életünké válik, a mi életünk áthasonul és felmagasztosul. Szentségben: Isten szeretetével egyesülünk és beleolvadunk. Hagyjuk, hogy kiáradjon reánk, áthasonuljunk, átalakuljunk Őbelé.

Az életszentség nem abban áll elsősor-

ban, hogy sokat működjünk, hanem hogy megnyissuk a lélek kapuit Istennek. Isten átalakítja, szentté, tökéletessé teszi majd templomát. Hagyjuk, hogy az unio intellectualis átjárja gondolkodásunkat, az unio affectiva szívünket, az unio effectiva akaratunkat.

Nem vegyül össze

Életem motívuma, mozgató ereje az a tudat, hogy ebben a csodálatos egyesülésben, amelyben nem vegyül össze az isteni természet az emberivel, nem szűnik meg emberi mivoltunk sem. De nem alacsonyodik le Istennek fensége, szentsége sem. Isten lehajol hozzám, felemel, istenivé tesz, a maga hasonlatosságára alakít. Ez az életszentség: áthasonulás olyanná, mint az Isten.

Belenyomja magát a lélekbe

Ennek az áthasonulásnak van egy megkapó kifejezője. Alexandriai Szent Cirill művében olvassuk, hogy amikor Isten adja magát, úgy egyesül velünk, úgy belenyomja önmagát lényünkbe, mint a pecsét a viaszba a maga képét. Megolvad a viasz, belenyomjuk a pecsétet. Ott marad a pecsét, de a pecsétből nem lesz viasz! Az isteni szentség, tökéletesség, fenség,

mint egy pecsét belenyomja a maga képét a mi lelkünkbe. A viasz megmarad, emberek maradunk, de Isten szentsége formálódik ki bennünk, pusztán csak azzal, hogy Isten jelen van bennünk, egyesülünk vele, nem támasztunk akadályt a kegyelemnek.

Progresszív

Még egy tulajdonsága van ennek a csodálatos egyesülésnek, eggyéolvadásnak! — Nem olyan, mint a márványszobor, melyet a művész keze kifaragott és soha többé nem változik. Nem is olyan egészen, mint a pecsétviasz képe, mert ez változatlan, míg ellenben Istennel való egyesülésünk progresszív, folyton fejlődik, halad, tökéletesedik. Ha az ember nem emel gátat az Istennek, mindig jobban átalakítja önmagába. Isten mindig jobban és jobban adja magát, ez a kegyelem lényege. Mindig nő, gyarapszik, erősödik. Mindig bensőségesebb, erőteljesebb lesz Istennel való egybeforradásunk. Az isteni kegyelem megszenteli, átgyúrja életünket Istennek élete szerint.

Nincs megállás a szentségben!

Milyen nagy kegyelem és ajándék ez, hogy a bennünk lakó Isten tisztán azzal, hogy bennünk van, folyton dolgozik, még

akkor is, ha a lélek nem sokat tesz. Isten nem egyszerre nyomja bele a lélekbe istenségének pecsétjét. Pusztá jelenléte mindig jobban és jobban átalakítja, lelkesíti, emeli, szárnyára veszi a lelket és ragadja Isten felé. Nincsen megállás az életszentségben! Isten nem jön üres kézzel. Valóság ez, amiről eddig elmélkedtünk, de talán ritkán szoktunk rá gondolni, még ritkábban közreműködni. Ha a lélek tevékeny, aktívvá válik, Isten maga viszi az életszentség útján előre, s akkor a lélek nem elégszik meg azzal, hogy kerüli a bűnt, hanem mindig jobban és jobban bele akar hatolni Isten világába. Olyan lesz, mint amikor valaki fejest ugrik és magával ragadja az ár. Isten is magával ragadja a lelket és a vele való egyesülés mindig tökéletesedő, progresszív lesz. „A szent legyen még szentebb!” (Jel. könyve 22, 11.)

Megszentülni!

Aki szent, legyen még szentebb! Aki Istennel egybeforr, forradjon vele egészen össze. Akkor látni fogjuk, hogy ez a csodálatos misztikus egyesülés Istennel: életforrás, életenergia, Isten élete bennem! Isten lakozása lelkem templomában. Ezért mondja Szent Pál: „Isten temploma szent, ti vagytok az!” (I Kor. 3, 17.)

Negyedik elmélkedés:

ISTEN ÉL BENNÜNK

És nem tudtam!

Jákob Bersabéból Háránba megy és midőn egyedül rója az utat, ráesteledik. Sehol egyetlen hajlék, ahol megpihenhetne. Lefekszik hát a puszta, sima földre, egy kőre hajtja fejét és mély álomba merül. Álmában megnyílik az ég, és úgy látja, hogy létra köti össze az eget a földdel, melyen angyalok szállnak fel s alá. Mikor felébred, ezt mondja: „Valóban, az Úr van ezen a helyen és én nem is tudtam!” (Gen. 28, 16.) Majd megremülve mondja: „Mily félelmetes ez a hely, nem más ez, mint az Isten háza és a mennyország kapuja.” (U. o. 17.)

Amikor a lelkinapnak elmélyülései nyomán megpihentünk, elmélyedtünk az igazságban, hogy a kegyelem valóban templommá avatja lelkünket, hogy valóban Isten van jelen, Isten lakozik bennünk, akkor mi is felcsodálkozunk Jákobbal. Valóban az Úr van ezen a helyen és én nem is tudtam! Félelmes hely ez, ahol Isten fölsége és szentsége van . . .

és én sokszor milyen könnyelmű, fegyelmezetlen voltam! Pedig rendkívül összeszedettnek kellett volna lennem Isten színe előtt.

Isten színe előtt

Mikor az emberek vétkezni akarnak, menekülnek az emberek szeme elől. Ember, mikor egyedül vagy, akkor is Isten színe előtt vagy! Valóban szent ez a hely, szent ez a test, mely a Szentléleknek felavatott temploma és én eddig alig éltem ennek tudatában! Ha gondoltam is arra, hogy Isten jelen van, legfeljebb úgy képzeltem el, hogy igen örül, ha jót cselekszem, vagy haragszik, ha rosszat teszek. Ám mi nemcsak Isten hatalma alatt állunk, hanem vele egészen egybeforrunk, Ő egész életünkkel egybeolvad. Valóban szent ez a hely, Isten háza és a mennyország kapuja! Láttuk, hogy Isten annyira adja magát, hogy a mennyország sem lesz más, csak ott az a lepel fog lehullni, mely ma még visszatart bennünket az Ő látásától.

Szent ez a hely! Nézzük, mi az, ami megszenteli!

Az életszentség titka

Tudjuk, hogy Isten úgy egyesül velünk a kegyelemben, hogy jobban bennünk

van, mint akár a mi magunk léte, mint akár a testünk lelkünkkel, jobban összeforr velünk, mint önnönmagunk. Egészen Istené vagyunk és Istenből vagyunk. Mit mond ez? Isten teljesen bennem van. Ez az életszentség titka. Azért ez utolsó elmélkedésünkben a bensőséges szeretet titkát nézzük. Ez már misztika.

Isten élete bennünk

Azt mondtuk az előző elmélkedésekben, hogy a Szentléleknek tulajdonítjuk a lélek megszentelését. Nemcsak a Szentlélek, nemcsak a Fiú szenteli meg a lelket, hanem egyben velük a mennyei Atya is, aki küldi a Fiút és a Szentlelket. Ezt a csodálatos isteni életet kell egy kicsit jobban megismernünk, nem úgy, ahogyan fenn a mennyeekben élnek, hanem úgy, ahogy bennünk, a Szentlélek templomában. Testünk, szívünk, lelkünk szentély, a Szentháromság szentélye. Isten nemcsak hatalmával, szentségével és tökéletességével van jelen, hanem a teljes Szentháromság az ő isteni életével. Milyen tehát Isten élete bennünk?

Behatolni az isteni élet titkába!

Ez titok, misztérium! Ha egyáltalán van titok, akkor ez az. Ki tud abba behatolni? Ha valakit nagyon ismerünk,

az még nem jelenti azt, hogy be tudunk hatolni életének titkaiba. Mi az isteni életnek titkait ellessük, s ebből majd megtudjuk, hogy a Szentháromság miként lakik bennünk. Az életszentség titka tehát abban áll, hogy behatoljunk az isteni élet mélységes, titokzatos világába s lássuk, hogyan él bennünk az Isten.

Itt lakik az Atya

Az Atya önmagát adja nekünk, bennünk van, velünk egyesül, összeforr. Ha mi Isten életének titkaiba akarunk behatolni, akkor látnunk kell, milyen a mennyei Atya élete bennünk. Ő teljesen nekünk adja magát, nemcsak úgy általában, hanem egészen. Az Atya a mérhetetlen, kezdetnélküli végtelen jóság, minden jónak forrása. A mennyei Atyának a jóság a lényege. Ő minden jónak, tökéletesnek, minden szeretetnek forrása. Kimeríthetetlen, örök, kiapadhatatlan jóság a mennyei Atya élete, s amikor az Ő élete velünk egyesül, mi ennek a jóságnak birtokába jutunk. Kell hogy tudatára ébredjünk annak, hogy a jóság forrása bennünk van, s a mienk. Nekünk adta magát!

Itt gondolja Fiát . . .

A mennyei Atya látja és szemléli végtelen, kimeríthetetlen jóságát. S amikor

így szemléli s megérti önmagát, akkor az a gondolat, mellyel megérti, ez az Igé; a második isteni Személy. A mennyei Atya önmaga jóságát öröktől fogva megérti, öröktől fogva megismeri, s így öröktől fogva szüli a Fiúistent. Bennem az Atya, bennem az Ő végtelen jósága, bennem szemléli önmagát és így *bennem szüli az Igét*, a második isteni Személyt. Őt lelkemnek templomába helyezi. A Fiúnak, az Igének örökkévaló szülése itt van bennem. Milyen csodálatos világ tárul fel, ha a Szentháromság életét így nézzük! Minden tudásnak forrása bennem van, mert bennem van az Igé és így minden isteni Igazság. Ő a végtelen, örök igazság, hiszen minden igazság az Atya értelmében születik. Ezért mondotta az Úr Jézus: „Az igazság szabadít meg benneteket.” (Jn. 8, 32.) Az igazság él bennem!

Igy szereti Fiát!

Amikor az Igé, a második isteni Személy rátekint a mennyei Atyára, csodálatos közlekedés kezdődik az Atya és a Fiú között. Az Atya látja a Fiút, a második isteni Személyt, a Fiú látja az Atyát és végtelen isteni szeretet gyulad ki. Ez a szeretet, amely az Atyából indul ki, a Fiú felé fordul és a Fiútól

az Atya felé irányul, ez az örök teremtetlen Szeretet, mely nem keletkezik időben, hanem örökkévaló. Ez az örök szeretet a Szentlélek.

Kölcsönös szeretetük

A harmadik isteni személy a Szentlélek, akinek lényege és élete a szeretet, ennek a szeretetnek kiindulása az Atyától a Fiúhoz és a Fiútól az Atyához, itt van bennem. Én, aki csak időben vagyok, és csak egyideig vagyok itt a földön, mégis hordozója vagyok a végtelen, a teremtetlen, örök isteni Szeretetnek. A Szentlélekisten bennem van és örökké bennem is akar maradni. Bennem szereti az Atyát, és a Fiút, végtelen és mégis én, a véges hordozom. Örök, és mégis én, a mulandó, szívembe zárom! Ráeszmélünk most már arra, hogy mi történik bennünk?

Mi történik bennünk?!

Az Atya él lelkünkben és szereti a Fiút, és a Fiú ránézvén az Atyára, szeretettel fordul feléje, ez a kölcsönös szeretet a Szentlélek, mely a miénk. Minden jónak forrása bennem van és innen sugárzik ki az örök Jóság, az örök Igazság és az örök Szeretet. A teljes Szentháromságot bírom, egybeolvad az én lelkemmel, testemmel, mégsem szűnök

meg ember lenni. Testem a Szentlélek temploma, a Szentlélek bennem szereti az Atyát és a Fiút.

Tökéletes egység

A Szentháromság élete hármас, mégis egységes. A Szentháromság tulajdonképpen három személy, de egy isteni természet. Mind a három személynek van valami isteni tulajdonsága, de azért a háromnak természete egy. Ez a tökéletes harmónia, amellyel az Atya megérti a Fiút, a Fiú ismeri az Atya jóságát, és amellyel szeretik egymást, — ez az én lelkemnek alaphangulata. Az az egység, ami a Szentháromságban van, bennem van. Bennem is a három isteni személy eggyéolvad, mert Isten tökéletesen van bennem.

Isten boldogsága

Mit jelent ez a harmónia? A legtökéletesebb boldogságot. A teljes Szentháromság itt van bennem, az Ő boldog, isteni életét bennem éli. Enyém a mennyei Atya jósága, a Fiúnak az igazsága és világossága, enyém a Szentléleknek szeretete, enyém a Szentháromságnak egysége, és az örök szeretet, amely közöttük van. És mindezt én halandó testemben hordozom. Csodálatos misztérium! Az

örök boldogság, a mennyország nem más, mint Isten boldogságában való részese-dés. Ezt már most is bírom, ámbár még nem tudom úgy átérteni, ahogy az Isten átéli bennem. Ha megszűnik a testem, ez a kolonc, és lelkem felszabadulva átlépi a másvilág küszöbét, akkor majd meg-látom úgy, amint ez a valóságban van.

A teremtetlen kegyelem ajándéka

Van, aki közöttünk panaszkodik bol-dogtalansága miatt? Hiszen Isten boldog-sága, Isten élete bennünk van, ez a miénk, és összeforrott a mi életünkkel. Isten élete beleolvad a miénkbe. Isten jósága átjárja lelkünket és az isteni Igének világossága világosságot kölcsönöz értel-münknek. Az isteni Szeretet lángra gyul-laszt, buzgóvá tesz engem is, hiszem, bírom Őt és így az Ő egysége és boldog-sága az enyém! Csodálatos élet ez a ke-gyelmi élet! Ajándék ez, amit Isten ad nekünk a megszentelő kegyelemmel. Ez az ajándék a kegyelem teremtetlen aján-déka.

Isten élete sugárzik belőlem

Ha egyszer igazán beléhatolunk a Szentháromság életébe, akkor érezzük, hogy a Szentháromság nemcsak befelé,

hanem kifelé is a mennyei Atya szeretetét, jóságát sugározza, terem világokat, kormányoz mindeneket. Énbőlölem kormányozza a világmindenséget. Belőlem árad ki az Atyának a jósága. Énbőlölem küldi a Fiút és a Szentlelket. Ugyanúgy a Fiúisten is belőlem indul ki kegyelmeit osztogatni. Ami az övé, az az enyém is. A második isteni Személy egyesítette magában az emberi és az isteni természetet. Benne feltámadunk, benne örökre egyesül az emberi és isteni természet. Amidőn hozzám jön az Ige, bennem van, nemcsak a második isteni Személy, hanem bennem van az Ő szent embersége is. *Bennem dobog az Úr Jézus Szíve*, belőlem áldja meg választottait. *Valami csodálatos erő sugárzik ki mindenkiből, akiben az Isten él.* Bennem él a Szentlélek is, belőlem indul ki, hogy megszentelje a lelkeket, megvilágosítsa az emberek életutait!

Megváltozik a föld színe

Higgyük, ha igazi engesztelő életet élünk, megváltozik a föld színe. Ha engesztelő lélek vagyok és szentségben élek, akkor a bennem élő Szentlélek ki fogja üzni a gonoszt környezetemből és újjá fog születni minden. A mi emberi szellemünk ugyan nem tudja teljesen kifür-

készni, de Isten világosságával látni fogjuk, milyen nagy dolog szentségben élni. A porszem, a gyarló kicsi ember egyszerre naggyá nő. Velünk az Isten, belőlünk sugározza ki isteni erejét és áldását. Nem csoda tehát, hogy ha erre valaki rádöbben, az szívében jubilál és úgy kiált fel, mint a Szentháromságról nevezett Erzsébet nővér:

Erzsébet nővér vágya

„Ó Szentháromság, én mindenem és boldogságom, végtelen magányom, mérhetetlenségem, amelyben elveszek. Átadom magam, hogy zsákmányod legyek! Merülj belém, hogy én benned merüljek el, míg megvárom, hogy hozzád elmehessek, hogy végtelen fényességében szemléljem nagyságod mélységeit!”

Az én lelke vágya

Ó Szentháromság, én mindenem, én boldogságom, hogy élhettem én ilyen vakon eddig, hogy ennek tudatára nem ébredtem! Milyen hálás vagyok, hogy most Rád találtam. Valóban átadom magam, hogy zsákmányod legyek. Nem is tehetek mást akkor, midőn rádöbbenek arra, hogy te az enyém vagy.

Te isteni Jóság, gyűrj át engem, járjon át a Te világosságod.

Kérem a Szentlélek Úristent

Szentlélek, szentelj meg engem és gyúlaszd fel bennem azt a szeretetet, amely a Te lényeged, amely újjáteremti az én szívemet és lelkemet! Hogyan köszönjem meg Neked, hogy nekem adtad magadat? Mást nem kérhetek, mint azt, hogy merülj belém még jobban, hiszen én mindig jobban és jobban összeforrhatok Veled. Ó forrassz engem össze mindjobban magaddal, mert bár egyek vagyunk, tudom, hogy ez nem szünteti meg emberi voltaomat és nem szünteti meg isteni Főlségedet sem. Ami azt megszüntetheti, az ellen kérlelhetetlen harcot indítok! Minél rosszabb a világ, annál szentebb akarok lenni.

Könyörgés a Jósághoz, az Igéhez és a Szeretethez

Isteni Jóság, jöjj és áraszd el lelkemet Jóságodnak teljességével, hogy benne elmerüljek, vele megteljek egészen és Jóságodat sugározzam egész életemben!

Isteni Igé, a Te igazságosságodnak a fényessége oszlassa el az én életemnek minden sötétségét, minden nyomorúságát és teremtsen új embert belőlem, a Te Szíved szerint.

Szentlélek Úristen, örök Szeretet, ha van bennem szeretetlenség és gyűlölség,

akkor jöjj és tüzesíts át, hogy szívem,
lelkem ne legyen más, mint egy égő láng,
mely fölfelé tör.

Merüljünk el Benne!

Kérjük a Szentháromságtól, hogy merüljön el bennünk és mi merüljünk el Őbenne. Jobban bírom Istent, mint bírom magamat. Jobban vagyok én a teljes Szentháromságnak a szentélye, jobban él bennem az örök Atya, az Úr Jézus és a Szentlélek, mint ahogy én élek magamban.

Az a baj, hogy én erre eddig olyan keveset gondoltam s nem éltem tudatában ennek a nagy kegyelemnek és mérhetetlen szerencsének.

Bírjuk Őt mindig jobban!

Bírjuk tehát Őt úgy a mi szeretetünkkel, szívünkkel, lelkünkkel és karoljuk úgy át, hogy mindig az isteni szeretet töltsön el bennünket és láncoljon a teljes Szentháromsághoz. Vágyódjunk arra, hogy mindig jobban és jobban bírjuk a teljes Szentháromságot. Így mindinkább belénk merül és mi Őbelé. Ez a szentség a miénk, a mi élethívatusunk, hogy engesztelő áldozatul felajánlhassuk életünket Istennek jóságban, igazságban, szeretetben.

Tartalom

Köszöntő	3
Engeszteljünk szentségben! . .	7
Első elmélkedés: „A meghívott szenteknek!”	14
Második elmélkedés: Hol van Isten országa?	24
Harmadik elmélkedés: Isten temp- loma	42
Negyedik elmélkedés: Isten él bennünk	56

